

MiR/IR2014-2020/25(1)08/2015

Minister Infrastruktury i Rozwoju

**Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Programu
Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020**

(ZATWIERDZAM)

-/-

Maria Wasiak

***Minister
Infrastruktury
i Rozwoju***

Warszawa, 28 sierpnia 2015 r.

Spis treści

1	ROZDZIAŁ - WYKAZ SKRÓTÓW.....	3
2	ROZDZIAŁ - PODSTAWA PRAWNA.....	3
3	ROZDZIAŁ – CEL I ZAKRES REGULACJI.....	6
4	ROZDZIAŁ – OCENA KWALIFIKOWALNOŚCI WYDATKU.....	7
4.1	ZASADA FAKTYCZNEGO PONIESIENIA WYDATKU – WARUNKI PRZEJRZYSTOŚCI I DOKUMENTOWANIA WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH.....	8
4.2	PODROZDZIAŁ – WARUNKI KWALIFIKOWALNOŚCI WYDATKÓW W PROJEKTACH OBJĘTYCH POMOCĄ PUBLICZNĄ.....	10
4.3	ROZEZNANIE RYNKU.....	14
5	ROZDZIAŁ – WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE	15
6	ROZDZIAŁ – KOSZTY POŚREDNIE	15
7	ROZDZIAŁ – UPROSZCZONE METODY ROZLICZANIA WYDATKÓW.....	17
7.1	ROZLICZANIE KOSZTÓW POŚREDNICH STAWKĄ RYCZAŁTOWĄ.....	18
7.2	ROZLICZANIE KOSZTÓW KWOTĄ RYCZAŁTOWĄ.....	19
8	ROZDZIAŁ – PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG (VAT).....	19
9	WYNAGRODZENIA	20
10	ROZDZIAŁ – ROZLICZANIE EFEKTÓW PROJEKTU.....	22
11	ROZDZIAŁ – WYKAZ KATEGORII WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH W RAMACH POSZCZEGÓLNYCH DZIAŁAŃ I PODDZIAŁAŃ PO IR	23
	Załącznik Nr 1: Podstawa prawna do udzielania pomocy publicznej w PO IR.....	34
	Załącznik Nr 2: Rozliczanie wydatków za pomocą stawki ryczałtowej w ramach uproszczonych metod rozliczania wydatków w Programie Operacyjnym Inteligentny Rozwój, 2014-2020.	41

1 ROZDZIAŁ - WYKAZ SKRÓTÓW

Użyte w niniejszych wytycznych skróty oznaczają:

- a) EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- b) EFS – Europejski Fundusz Społeczny,
- c) IP – Instytucję Pośredniczącą,
- d) IW – Instytucję Wdrażającą,
- e) IZ – Instytucję Zarządzającą,
- f) MŚP – mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa,
- g) PO IR – Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020,
- h) UE – Unię Europejską.

2 ROZDZIAŁ - PODSTAWA PRAWNA

- 1) Niniejsze wytyczne, zwane dalej „Wytycznymi”, zostały wydane na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. poz. 1146 oraz z 2015 r. poz. 378), zwanej dalej „ustawą wdrożeniową”.
- 2) Warunki i procedury, o których mowa w niniejszych *Wytycznych* są zgodne z:
 - a) przepisami Rozdziału III *Kwalifikowalność wydatków i trwałość* w Tytule VII *Wsparcie finansowe z EFSI* rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem ogólnym”,

- b) rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 289).
- 3) Ponadto kwestię kwalifikowalności wydatków w ramach PO IR regulują następujące dokumenty:
- a) Program Operacyjny Inteligentny Rozwój, 2014-2020, zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej nr C(2015) 885 z dnia 12 lutego 2015 r. przyjmującą niektóre elementy programu operacyjnego „Inteligentny Rozwój na lata 2014-2020” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” w Polsce;
 - b) Szczegółowy opis osi priorytetowych Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020;
 - c) Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020, zwane dalej „Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności”;
 - d) Akty prawne i dokumenty regulujące udzielanie pomocy publicznej:
 - rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1), zwane dalej „rozporządzeniem Komisji nr 651/2014”;
 - rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1);
 - Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm.);
 - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy *de minimis* i pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. Nr 53, poz. 354, z 2011 r. Nr 34, poz. 174 oraz z 2014 r. poz. 1550);

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc *de minimis* (Dz. U. Nr 53, poz. 311, z 2013 r. poz. 276 oraz z 2014 r. poz. 1543);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. Nr 53, poz. 312 i Nr 254, poz. 1704);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach (Dz. U. Nr 194 poz. 1983, z 2006 r. Nr 183, poz. 1355 oraz z 2009 r. Nr 122, poz. 1008);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 878);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 3 czerwca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej na centra badawczo-rozwojowe przedsiębiorców w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (Dz. U. poz. 787);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 10 lipca 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (Dz. U. poz. 1027);
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy *de minimis* za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (Dz.U. poz. 299);
- Komunikat Komisji Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną (Dz. Urz. UE C 198 z 27.06.2014 str. 1).

4) Wykaz innych aktów prawnych, na które powołują się *Wytyczne*:

- a) Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą o rachunkowości”;
- b) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą o finansach publicznych”;
- c) Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054, z późn. zm.);

- d) Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą Prawo zamówień publicznych”;
 - e) Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r., poz. 1502 i 1662).
- 5) *Wytyczne* należy stosować opierając się na ww. aktach prawnych i dokumentach oraz na odpowiednim prawodawstwie krajowym i unijnym.

3 ROZDZIAŁ – CEL I ZAKRES REGULACJI

- 1) *Wytyczne* określające warunki kwalifikowalności wydatków oraz szczegółowe kategorie wydatków kwalifikowalnych w projektach współfinansowanych ze środków publicznych w ramach PO IR, adresowane są do instytucji uczestniczących w realizacji PO IR.
- 2) *Wytyczne* są zgodne z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności* i stanowią ich uszczegółowienie. W zakresie nieuregulowanym niniejszymi *Wytycznymi* obowiązują warunki określone w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności*.
- 3) Treść *Wytycznych* oraz ich zmiany są dostępne na stronie Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju www.mir.gov.pl oraz portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl.
- 4) Właściwa instytucja zapewnia, że każdy podmiot, który zobowiązał się do stosowania *Wytycznych*, może zwrócić się na piśmie z prośbą o dokonanie interpretacji postanowień *Wytycznych* dla konkretnego stanu faktycznego. W pierwszej kolejności pytania należy kierować do właściwej instytucji będącej stroną umowy. W przypadku wątpliwości dotyczącej rozstrzygnięcia danej kwestii, przed udzieleniem odpowiedzi instytucja ta powinna zwrócić się bezpośrednio do instytucji nadrzędnej w systemie realizacji PO IR. Po otrzymaniu odpowiedzi od instytucji będącej stroną umowy, beneficjent może zwrócić się w celu wyjaśnienia nadal istniejących wątpliwości w danej kwestii bezpośrednio do instytucji nadrzędnej w systemie realizacji POIR.
- 5) W zakresie zagadnień związanych z projektami generującymi dochód zastosowanie znajdują postanowienia zawarte w *Wytycznych* w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020, a także w *wytycznych programowych dla PO IR* wydanych przez Instytucję Zarządzającą PO IR.

- 6) Niniejsze *Wytyczne* mają zastosowanie do środków pomocy technicznej, chyba że z *Wytycznych* w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014-2020, wynikają inne warunki i procedury w zakresie kwalifikowalności wydatków.

4 ROZDZIAŁ – OCENA KWALIFIKOWALNOŚCI WYDATKU

- 1) Ocena kwalifikowalności wydatków na etapie wyboru projektu dokonywana jest przez instytucję, w ramach której działa komisja oceny projektu, w oparciu o *Wytyczne w zakresie kwalifikowalności oraz program pomocowy*.
- 2) Ocena kwalifikowalności wydatków na etapie realizacji i rozliczania projektu dokonywana jest przez instytucję będącej stroną umowy, weryfikującą wnioski o płatność składany przez beneficjenta, w oparciu o harmonogram rzeczowo-finansowy/budżet projektu oraz *Wytyczne w zakresie kwalifikowalności oraz programy pomocowe*.
- 3) Dodatkowo weryfikacja kwalifikowalności wydatków może być dokonywana podczas kontroli w miejscu realizacji projektu.
- 4) Do oceny kwalifikowalności wydatków zaplanowanych we wniosku o dofinansowanie na etapie wyboru projektu stosuje się *Wytyczne* w wersji obowiązującej w dniu ogłoszenia konkursu - w przypadku projektów konkursowych albo w wersji obowiązującej w chwili złożenia wniosku o dofinansowanie do właściwej instytucji - w przypadku projektów pozakonkursowych.
- 5) Do oceny kwalifikowalności poniesionych wydatków stosuje się *Wytyczne* w wersji obowiązującej w dniu poniesienia wydatku. Do oceny prawidłowości umów zawartych w ramach realizacji projektu w wyniku przeprowadzonych postępowań, stosuje się *Wytyczne* w wersji obowiązującej w dniu wszczęcia postępowania, które zakończyło się podpisaniem danej umowy. Wszczęcie postępowania jest tożsame z publikacją ogłoszenia o wszczęciu postępowania lub zamiarze udzielenia zamówienia publicznego, o których mowa w podrozdziale 6.5 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności*, lub o prowadzonym naborze pracowników na podstawie stosunku pracy, pod warunkiem, że beneficjent udokumentuje publikację ogłoszenia o wszczęciu postępowania.

4.1 ZASADA FAKTYCZNEGO PONIESIENIA WYDATKU – WARUNKI PRZEJRZYŚC I DOKUMENTOWANIA WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH

- 1) Wydatki są ponoszone zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.
- 2) Kwalifikowalność poniesionych wydatków oceniana jest poprzez weryfikację:
 - a) faktur lub innych dowodów księgowych o równoważnej wartości dowodowej;
 - b) dokumentów potwierdzających zapłatę z tytułu faktur lub innych dokumentów księgowych o równoważnej wartości dowodowej (w szczególności wyciągów z rachunku bankowego beneficjenta);
 - c) dokumentów potwierdzających faktyczne wykonanie robót, usług, lub dostaw (w szczególności protokołów odbioru, raportów, notatek, umów ze świadczącym usługi niematerialne określające zakres usług czy system rozliczeń, termin spełnienia świadczenia);
 - d) wyciąg z rejestru kredytów objętych portfelem gwarancji.
- 3) Oprócz, kwestii wskazanych w podrozdziale 6.2 pkt 3 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności*, sprawdzeniu podlega również czy poniesiony wydatek wpisuje się w katalog kosztów kwalifikowalnych określonych w *Wytycznych*.
- 4) Wydatki poniesione przed zawarciem umowy o dofinansowanie będą sprawdzane w zakresie ich zgodności z postanowieniami tej umowy.
- 5) Rozliczanie wydatków ponoszonych przez beneficjentów w trakcie realizacji projektu oraz ocena ich kwalifikowalności może być prowadzona na podstawie zestawienia dokumentów. W przypadku takiego sposobu rozliczania wniosków o płatność przez instytucję będącą stroną umowy, weryfikacja całej dokumentacji potwierdzającej poniesione wydatki albo jej próby dokonanej na podstawie metodologii doboru próby zatwierdzonej przez Instytucję Zarządzającą, może zostać przeprowadzona po zaakceptowaniu wniosku o płatność.
- 6) W przypadku gdy wartość zamówienia jest równa lub wyższa niż próg określony w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy - Prawo zamówień publicznych - obligatoryjnej weryfikacji podlegają wszystkie wydatki rozliczone w ramach tego zamówienia, niezależnie, czy beneficjent udziela zamówienia w reżimie ustawy Prawo zamówień publicznych czy poza nią.

- 7) Do rozliczenia kosztów i wydatków ponoszonych przez beneficjenta w ramach projektu stosuje się zasady i praktykę dotychczas obowiązujące u beneficjenta. Możliwość rozliczania ponoszonych kosztów według zasad księgowania obowiązujących u beneficjenta nie uprawnia do tworzenia nowych zasad, specjalnie na potrzeby projektu.
- 8) Każdy oryginał dowodu księgowego należy opisać zgodnie z wymogami instytucji będącej stroną umowy o dofinansowanie. W przypadku jeśli dany dowód księgowy tylko w części dotyczy projektu, należy w opisie jednoznacznie wskazać jaka część wydatku, w tym w ramach kosztów kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych, związana jest z projektem poprzez wskazanie konkretnych elementów lub procentowego udziału wydatku w projekcie wynikających z dowodu księgowego. W przypadku przygotowania i stosowania konkretnej metodologii podziału wydatku, stanowi ona niezbędny dokument potwierdzający prawidłowość wyliczeń. Dokument o równoważnej wartości dowodowej, na potrzeby niniejszych *Wytycznych*, oznacza każdy dokument przedstawiony przez beneficjenta w celu potwierdzenia kwalifikowalności wydatku.
- 9) Dokumentem potwierdzającym poniesienie, w ramach realizowanego projektu, kosztu związanego z wkładem niepieniężnym lub amortyzacją są w szczególności dowody księgowe lub wyciągi z ksiąg rachunkowych odzwierciedlające wysokość poniesionych kosztów i potwierdzone za zgodność z oryginałem przez upoważnione osoby lub w przypadku jednostek nie mających obowiązku aktualizowania wyceny wartości środków trwałych, opracowany przez uprawniony podmiot operat szacunkowy.
- 10) Kopie dokumentów potwierdzających poniesione wydatki powinny być poświadczone za zgodność z oryginałem¹.
- 11) W przypadku dokumentowania wydatków za pomocą faktury elektronicznej należy przedstawić dowód księgowy zapisany na nośniku elektronicznym, co jest równoważne kopii tradycyjnego dowodu księgowego wraz z opisem sporządzonym w wersji elektronicznej, zgodnie z wymogami instytucji będącej stroną umowy o dofinansowanie.
- 12) Wydatki kwalifikowalne poniesione w walucie obcej przelicza się na walutę polską przy zastosowaniu kursu sprzedaży ustalonego przez bank realizujący płatność w dniu dokonania zapłaty tj. w dniu, w którym beneficjent opłacił fakturę/inny dowód księgowy (nie należy stosować kursu z dnia zaksięgowania faktury/innego dowodu księgowego).

¹ Wyciągi bankowe generowane elektronicznie i zawierające klauzulę „dokument jest wydrukiem komputerowym i nie wymaga podpisu ani stempla, zgodnie z prawem bankowym” nie musi być potwierdzony za zgodność z oryginałem.

W przypadku gdy nie jest możliwe zastosowanie kursu sprzedaży danego banku, wydatki kwalifikowalne poniesione w walucie obcej należy przeliczyć po innym kursie, zgodnym z obowiązującymi przepisami prawa oraz obowiązującą polityką rachunkowości beneficjenta.

- 13) Jeżeli płatność za fakturę/inny dowód księgowy wystawiony w walucie obcej dokonywana jest w transzach, wartości poszczególnych transz wydatku kwalifikowalnego powinny być przeliczone na walutę polską zgodnie z zasadami określonymi w pkt 12.
- 14) Instytucja będąca stroną umowy o dofinansowanie zapewnia, że beneficjent przedstawi informacje poświadczające:
 - a) zgodność poniesionego wydatku ze wskazanymi przez tę instytucję przepisami prawa krajowego lub unijnego,
 - b) efektywność poniesionego wydatku, w szczególności porównanie cen nabytych prac/usług/dostaw z cenami rynkowymi.
- 15) W trakcie realizacji projektu możliwe są przesunięcia pomiędzy poszczególnymi kategoriami wydatków kwalifikowalnych, zgodnie z umową o dofinansowanie. Limit procentowy dotyczący wartości kwoty danej kategorii wydatków jest zawsze określany w stosunku do aktualnego harmonogramu rzeczowo-finansowego/budżetu projektu, stanowiącego załącznik do umowy o dofinansowanie.
- 16) Wyjątek względem warunków i procedur, o których mowa w tym podrozdziale, stanowią uproszczone metody rozliczania wydatków, o których mowa w rozdziale 7 *Wytycznych*.

4.2 PODROZDZIAŁ – WARUNKI KWALIFIKOWALNOŚCI WYDATKÓW W PROJEKTACH OBJĘTYCH POMOCĄ PUBLICZNĄ

- 1) Występująca w PO IR pomoc publiczna narzuca dodatkowe, w stosunku do ogólnych zasad, reguły dotyczące kwalifikowalności wydatków w ramach projektu wynikające z przepisów unijnych i krajowych, regulujących pomoc publiczną.
- 2) Rozpoczęcie realizacji projektu objętego pomocą publiczną przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie skutkuje uznaniem za niekwalifikowalne wszystkich wydatków w ramach projektu².

² W przypadku pomocy dla MŚP na finansowanie ryzyka i pomocy dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność, punkt ten nie ma zastosowania .

- 3) W przypadku udzielenia dużemu przedsiębiorstwu pomocy ad hoc (innej niż regionalna pomoc inwestycyjna), właściwa instytucja będąca stroną umowy o dofinansowanie jest zobowiązana do zapewnienia, aby beneficjent oprócz złożenia wniosku o dofinansowanie przed rozpoczęciem prac nad projektem, przedstawił analizę wykonalności projektu lub działań objętych pomocą przy założeniu otrzymania i nieotrzymania dofinansowania. Właściwa instytucja będąca stroną umowy sprawdza, czy analiza przygotowana przez beneficjenta, w formie dokumentu wewnętrznego, potwierdza co najmniej jeden z poniższych efektów:
 - a) znaczące zwiększenie zasięgu projektu lub działania dzięki udzielonej pomocy, lub
 - b) znaczące zwiększenie całkowitej kwoty wydanej przez beneficjenta na projekt lub działanie dzięki udzielonej pomocy lub
 - c) znaczące przyspieszenie zakończenia projektu lub działania.
- 4) Kwalifikując wydatki w projekcie dofinansowanym w ramach działania, w którym wsparcie stanowi pomoc publiczną, należy mieć na uwadze, iż:
 - a) w przypadku działań objętych rozporządzeniem Komisji nr 651/2014 obowiązują ramy czasowe kwalifikowalności wydatków w nim określone;
 - b) naruszenie wymogów w zakresie pomocy publicznej ma wpływ na kwalifikowalność projektu;
 - c) niespełnienie kryteriów narzuconych regułami pomocy publicznej może skutkować odmową przyjęcia projektu do dofinansowania lub odmową uznania wydatków za kwalifikowalne.
- 5) W przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomoc może być przyznana pod warunkiem spełnienia warunków określonych we właściwych regulacjach prawnych. Podstawa prawna do udzielenia pomocy publicznej została określona w Załączniku nr 2 do *Wytycznych*.
- 6) Przez rozpoczęcie prac w ramach realizowanego projektu rozumie się rozpoczęcie prac w rozumieniu art. 2 pkt 23 rozporządzenia nr 651/2014.

7) Poniższa lista określa, w szczególności jakie czynności lub zobowiązania mogą być uznane za rozpoczęcie realizacji projektu³:

- a) w zakresie „pierwszego prawnego zobowiązania wnioskodawcy do zamówienia urzędzeń”, podpisanie umowy z wykonawcą, dostawa towaru lub wykonanie usługi albo wpłata zaliczki lub zadatku – stanowią rozpoczęcie realizacji projektu. Możliwe jest wszczęcie i przeprowadzenie procedury zamówienia publicznego (jeśli dotyczy) jednak nie jest możliwe zawarcie umowy z wykonawcą⁴.
- b) w zakresie „rozpoczęcia prac budowlanych” – fizyczne rozpoczęcie robót budowlanych zmierzające bezpośrednio do realizacji konkretnej inwestycji, takie jak podpisanie umowy z wykonawcą, wytyczenie geodezyjne projektów w terenie (wykonanie samodzielnie lub zlecone podmiotowi zewnętrznemu); zagospodarowanie terenu budowy (wykonanie samodzielnie lub zlecone podmiotowi zewnętrznemu); wykonanie przyłączy do sieci infrastruktury technicznej na potrzeby budowy (wykonanie samodzielnie lub zlecone podmiotowi zewnętrznemu); wykonanie niwelacji terenu (wykonanie samodzielnie lub zlecone podmiotowi zewnętrznemu), ogrodzenie terenu budowy i postawienie tablic informacyjnych, wpłata zaliczki lub zadatku – stanowią rozpoczęcie realizacji projektu.
- c) w zakresie „zakupienia wartości niematerialnych i prawnych” – za moment rozpoczęcia prac należy uznać pierwsze zobowiązanie wnioskodawcy do ich zamówienia (podpisanie umowy na ich realizację; wpłata zaliczki lub zadatku).

Zamówienia na usługi szkoleniowe, prawnicze i doradcze związane z projektem nie będą stanowiły rozpoczęcia realizacji projektu, ponieważ nie są one ściśle związane z projektem, a jedynie stanowią przygotowanie do jego realizacji⁵.

8) Ponadto, nie zostaną uznane za rozpoczęcie realizacji projektu następujące działania wnioskodawcy:

³ Zgodnie z interpretacjami Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, opartymi na decyzjach KE.

⁴ W przypadku przeprowadzania procedury zamówienia publicznego, o której mowa w ustawie Prawo zamówień publicznych, przeprowadzenie procedury zamówienia publicznego jest możliwe pod warunkiem, że wnioskodawca w ogłoszeniu wszczynającym postępowanie zastrzegł możliwość unieważnienia postępowania, zgodnie z art. 93 ust.1a Pzp w przypadku nie przyznania mu środków pomocy.

⁵ Nie dotyczy działań i poddziałań POIR objętych pomocą szkoleniową oraz pomocą na usługi doradcze na rzecz MŚP.

- a) sporządzenie studium wykonalności, biznes planu, dokumentacji technicznej;
 - b) zakup gruntu (nieruchomości niezabudowanej) pod teren inwestycji;
 - c) przygotowanie dokumentacji do uzyskania pozwolenia na budowę oraz uzyskanie pozwolenia na budowę;
 - d) przygotowanie dokumentacji do uzyskania pozwolenia środowiskowego (oceny oddziaływania na środowisko) oraz uzyskanie tego pozwolenia;
 - e) analizy przygotowawcze (techniczne, finansowe, ekonomiczne);
 - f) usługi doradcze związane z przygotowaniem inwestycji⁶;
 - g) przygotowanie dokumentacji przetargowej;
 - h) przygotowanie dokumentacji architektonicznej i planowania zieleni;
 - i) wystosowanie zapytania ofertowego lub złożenie oferty przez dostawcę/wykonawcę;
 - j) uzyskanie wstępnego orzeczenia rzecznika patentowego o zdolności patentowej wynalazku lub zdolności ochronnej wzoru użytkowego;
 - k) dokonania rezerwacji miejsca wystawowego na targach, opłaty rejestracyjnej za udział w targach oraz wpisu do katalogu targowego;
 - l) zawarcie umowy warunkowej, tj. takiej, której realizacja nastąpi w przypadku udzielenia wnioskodawcy dofinansowania lub podpisanie listu intencyjnego z wykonawcą.
- 9) Programy pomocy publicznej realizowane w PO IR w ramach poszczególnych działań prezentuje zestawienie stanowiące Załącznik nr 1 do *Wytycznych*.

4.3 PODROZDZIAŁ – ROZEZNANIE RYNKU

- 1) W przypadku wydatków ponoszonych w ramach PO IR właściwa instytucja, w umowie o dofinansowanie zapewnia, aby beneficjent stosował zasadę uczciwej konkurencji, o której mowa w podrozdziale 6.5 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności* z uwzględnieniem dodatkowych warunków wynikających z niniejszego rozdziału.
- 2) W przypadku wydatków o wartości od 20 tys. zł netto do 50 tys. zł netto⁷ włącznie (tj. bez podatku od towarów i usług (VAT)) oraz w przypadku zamówień publicznych powyżej 50

⁶ Nie dotyczy działań i poddziałań POIR objętych pomocą szkoleniową oraz pomocą na usługi doradcze na rzecz MŚP

tys. zł netto, dla których nie stosuje się procedur wyboru wykonawcy, o których mowa w podrozdziale 6.5 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności* istnieje obowiązek upublicznienia przez beneficjenta zapytania ofertowego, przy czym:

- a) ogłoszenie o zamówieniu zawiera co najmniej opis przedmiotu zamówienia, kryteria oceny ofert oraz termin składania ofert;
 - b) wybór oferty dokumentuje się sporządzeniem protokołu z wyboru oferty; protokół zawiera co najmniej: wskazanie liczby złożonych ofert wraz z podaniem nazw oferentów i punktacji przyznanej poszczególnym ofertom oraz wskazanie najlepszej oferty wraz z uzasadnieniem jej wyboru.
- 3) Upublicznienie zapytania ofertowego, w przypadku określonym w pkt 2 wraz z informacją o wyniku postępowania następuje w drodze umieszczenia na stronie internetowej:
- a) wskazanej w komunikacie ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego;
 - b) do czasu uruchomienia strony internetowej, o której mowa w lit. a⁸ – wystarczające jest umieszczenie zapytania ofertowego na stronie internetowej beneficjenta, o ile taką posiada, oraz wysłanie zapytania ofertowego do co najmniej trzech potencjalnych wykonawców, o ile na rynku istnieje trzech potencjalnych wykonawców danego zamówienia;
- albo
- c) na stronie internetowej IP PO IR lub IW PO IR lub innej stronie internetowej wskazanej przez IZ PO IR, IP PO IR lub IW PO IR.
- 4) Umowy z wykonawcami należy zawierać w formie pisemnej.
- 5) Instytucje organizujące konkurs zapewnią w regulaminie konkursu zapisy, zgodnie z którymi wnioskodawcy będą upubliczniać zapytanie ofertowe wraz z informacją o wyniku postępowania przez ich umieszczenie na swojej stronie internetowej, o ile taką posiadają, oraz przez wysłanie zapytania ofertowego do co najmniej trzech potencjalnych wykonawców, o ile na rynku istnieje trzech potencjalnych wykonawców danego zamówienia. Umowy z wykonawcą wymagają formy, o której mowa w pkt 4.

⁷ W odniesieniu do wydatków pomocy technicznej, mogą zostać wydane zasady doprecyzowujące ponoszenie wydatków poniżej 20 tys. PLN netto.

⁸ IZ PO IR zapewnia, że beneficjenci zostaną poinformowani o ww. komunikacie pisemnie lub z wykorzystaniem systemu informatycznego, przez który rozumie się centralny system informatyczny (SL 2014) lub lokalny system informatyczny (LSI) przynajmniej na 10 dni przed uruchomieniem tej strony internetowej.

5 ROZDZIAŁ – WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE

- 1) Niekwalifikowalne są wydatki:
 - a) związane z prowadzeniem rachunku bankowego,
 - b) ponoszone w związku z ustanowieniem zabezpieczenia prawidłowego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie, z wyjątkiem wydatków na ustanowienie zabezpieczenia w przypadku gdy beneficjent realizujący projekt objęty pomocą publiczną otrzymuje dofinansowanie w formie zaliczki, które zostały przewidziane w programie pomocowym lub w warunkach naboru wniosków;
 - c) na zakup usług doradczych, takich jak usługi doradztwa podatkowego, prawnicze lub reklamowe, marketingowe, które stanowią element stałej lub okresowej działalności przedsiębiorcy lub są związane z bieżącymi wydatkami operacyjnymi beneficjenta;
 - d) na zakup środków transportu przez beneficjenta wykonującego działalność gospodarczą w sektorze transportu, w działaniach, w których wsparcie stanowi regionalną pomoc inwestycyjną oraz w sektorze drogowego transportu towarowego w działaniach, w których wsparcie stanowi pomoc *de minimis*;
 - e) ponoszone na podstawie zasady cross-financingu, po przekroczeniu dopuszczalnego pułapu przewidzianego dla danego projektu;
 - f) związane z leasingiem, w szczególności marże finansującego i opłaty ubezpieczeniowe, z wyłączeniem rat kapitałowych.
- 2) Wydatki niekwalifikowalne związane z realizacją projektu ponosi beneficjent.

6 ROZDZIAŁ – KOSZTY POŚREDNIE

- 1) Koszty pośrednie to koszty, które nie mogą zostać bezpośrednio przyporządkowane do konkretnego produktu lub usługi.
- 2) Koszty pośrednie mogą być rozliczane na dwa sposoby:

a) na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków, z pełnym ich udokumentowaniem, wówczas wydatki związane z kosztami pośrednimi są kwalifikowalne w ramach PO IR, w wysokości nie przekraczającej 10 % całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu⁹.

b) stawką ryczałtową, zgodnie z limitami określonymi w podrozdziale 9.1 *Wytycznych*. Rozliczanie stawką ryczałtową kosztów pośrednich dotyczy wydatków, o których mowa w pkt 3 lit. a-d,

3) Do kategorii kosztów pośrednich należą w szczególności¹⁰:

a) koszty wynajmu lub utrzymania budynków niezbędnych dla realizacji projektu, w proporcji odpowiedniej do rzeczywistego wykorzystania powierzchni biurowej dla celów realizacji projektu:

- koszty wynajmu, czynszu lub amortyzacji budynków,
- koszty mediów (elektryczność, gaz, ogrzewanie, woda),
- koszty sprzątnięcia i ochrony pomieszczeń,
- koszty adaptacji pomieszczeń dla celów realizacji projektów (maksymalnie do wysokości 10 % łącznych kosztów wynajmu lub utrzymania budynków),
- koszty ubezpieczeń majątkowych,
- koszty utylizacji odpadów,
- koszty okresowej konserwacji i przeglądu urządzeń.

b) koszty administracyjne:

- koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich,
- opłaty skarbowe i notarialne,
- koszty usług bankowych, za wyjątkiem kosztów związanych z prowadzeniem rachunku bankowego,
- koszty usług księgowych, prawnych, audytu, które nie stanowią elementu stałej lub okresowej działalności beneficjenta, ani nie są związane z jego bieżącymi wydatkami operacyjnymi,
- zakup materiałów biurowych;

c) koszty wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami pracy personelu zarządzającego oraz personelu wsparcia:

⁹ W uzasadnionych sytuacjach możliwe jest zwiększenie limitu kosztów pośrednich, pod warunkiem, iż w każdym z tych przypadków beneficjent uzyska zgodę IP. Możliwość zwiększenia limitu nie dotyczy kosztów pośrednich rozliczanych metodą uproszczoną rozliczania wydatków.

¹⁰ Koszty określone w pkt 3) mogą stanowić koszty bezpośrednie, o ile tak wynika z umowy o dofinansowanie.

- koszty wynagrodzeń personelu zatrudnionego wyłącznie do realizacji projektu,
 - koszty wynagrodzeń personelu zatrudnionego w projekcie na część etatu, proporcjonalnie do zaangażowania w projekcie;
- d) inne niż wynagrodzenia koszty związane z zatrudnionym personelem obejmujące:
- delegacje osób zaangażowanych w realizację projektu,
 - inne koszty osobowe, z zastrzeżeniem wydatków niekwalifikowalnych, o których mowa w rozdziale 5 *Wytucznych*;
- e) zakup usług zewnętrznych, obejmujących:
- zakup ogłoszeń prasowych,
 - usługi drukarskie, usługi kopiowania dokumentów.
- 4) W niektórych przypadkach możliwa jest sytuacja, że koszty wymienione w pkt 3 nie będą stanowić kosztów pośrednich, co zależy od charakteru działania. Koszty te należąć wówczas mogą do innej kategorii wydatków opisanej w umowie o dofinansowanie.

7 ROZDZIAŁ – UPROSZCZONE METODY ROZLICZANIA WYDATKÓW

- 1) Wyboru sposobu rozliczania wydatków dokonuje się przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.
- 2) Uproszczone metody rozliczania wydatków są dopuszczalne w przypadku, gdy przewiduje to dokumentacja aplikacyjna dla danego działania.
- 3) Zastosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków nie jest możliwe w odniesieniu do tej części projektu, której wykonanie beneficjent zlecił na zewnątrz w ramach podwykonawstwa.
- 4) Wydatki rozliczane metodami uproszczonymi są traktowane jako wydatki poniesione, zatem nie jest wymagane zbieranie dowodów księgowych potwierdzających poniesienie wydatku.
- 5) Zasady rozliczania wydatków za pomocą uproszczonych metod określa umowa o dofinansowanie.
- 6) Stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków nie jest możliwe w przypadku beneficjentów będących państwowymi jednostkami budżetowymi.
- 7) Metodologia dotycząca uproszczonych metod rozliczania kosztów pośrednich w ramach I i IV osi POIR została określona w załączniku nr 2 do *Wytucznych*.

7.1 ROZLICZANIE KOSZTÓW POŚREDNICH STAWKĄ RYCZAŁTOWĄ

- 1) Do dofinansowania kwalifikują się koszty pośrednie zadeklarowane do rozliczenia stawką ryczałtową, do wysokości:
 - a) 17 % bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych projektu, z wyłączeniem kosztów podwykonawstwa oraz cross-financingu, w działaniu 1.1, 1.2, 4.1, 4.3 (dla odbiorców ostatecznych/grantobiorców) oraz 4.4 (dla odbiorców ostatecznych/grantobiorców) PO IR;
 - b) 8 % bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych projektu, z wyłączeniem kosztów cross-financingu, w działaniu 4.2 POIR.
- 2) Nie jest możliwe w ramach jednego projektu rozliczanie części kosztów pośrednich stawką ryczałtową, a pozostałej części na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków.
- 3) Właściwy limit procentowy kosztów pośrednich rozliczanych stawką ryczałtową jest określany na etapie tworzenia harmonogramu rzeczowo-finansowego/ budżetu projektu.
- 4) Uzgodniony procentowy limit kosztów pośrednich rozliczanych stawką ryczałtową wskazany jest w umowie o dofinansowanie. Limit ten stanowi podstawę do rozliczania kosztów pośrednich we wszystkich wnioskach o płatność w ramach projektu, proporcjonalnie do wysokości wszystkich wydatków bezpośrednich, zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym/budżetem projektu i *Wytycznymi*.
- 5) Na wysokość kosztów pośrednich rozliczonych stawką ryczałtową mają wpływ nie tylko koszty bezpośrednio wykazane we wnioskach o płatność, lecz również pomniejszenia dokonywane w trakcie realizacji projektu (np. w związku z korektami finansowymi).
- 6) Z podstawy naliczania kosztów pośrednich wyłączone są wydatki w zakresie cross-financing oraz wydatki na zadania przekazane do realizacji innym podmiotom.
- 7) Przesunięcia pomiędzy kategoriami wydatków wskazanymi w umowie o dofinansowanie nie mają zastosowania odnośnie do wydatków rozliczanych według stawki ryczałtowej.
- 8) Weryfikacja prawidłowości wyliczenia stawki ryczałtowej oraz poprawności wyliczonego limitu kosztów pośrednich odbywa się podczas kontroli realizacji projektu oraz weryfikacji wniosków o płatność.

7.2 ROZLICZANIE KOSZTÓW KWOTĄ RYCZAŁTOWĄ

- 1) Do wsparcia kwalifikują się kwoty ryczałtowe pokrywające koszty etapu projektu lub koszty całego projektu, przy czym kwota ryczałtowa nie może przekroczyć równowartości kwoty 100 tys. euro wkładu publicznego na poziomie projektu.
- 2) Dofinansowanie będzie wypłacone jedynie w przypadku, gdy całe zaplanowane przedsięwzięcie (projekt lub etap projektu), na które zostanie przyznana kwota ryczałtowa, zostanie zrealizowane. W przypadku częściowej realizacji, dofinansowanie nie zostanie wypłacone.
- 3) Nie wymaga się prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej projektu oraz załączania do wniosku o płatność faktur, innych dowodów księgowych i wyciągów bankowych potwierdzających poniesione wydatki.
- 4) Nie dopuszcza się dokonywania przesunięć pomiędzy poszczególnymi pozycjami harmonogramu rzeczowo-finansowego/budżetu projektu oraz przesunięć kwot pomiędzy etapami, w przypadku wyboru rozliczania wydatków kwotami ryczałtowymi odpowiadającymi liczbie etapów.
- 5) Prawidłowość rozliczenia wydatków kwotą ryczałtową jest sprawdzana poprzez weryfikację dokumentów, na podstawie których możliwa jest ocena realizacji projektu, kalkulacji kwoty ryczałtowej oraz czy dany projekt lub jego etap został faktycznie zrealizowany.
- 6) W przypadku nieosiągnięcia wskaźników w terminach i wielkościach określonych we wniosku o dofinansowanie oraz w umowie o dofinansowanie, projekt lub etap projektu uznany jest za niezrealizowany i nierozliczony.
- 7) Wydatki, które beneficjent poniósł na zadanie objęte kwotą ryczałtową, która nie została uznana za rozliczoną, uznaje się za niekwalifikowalne.

8 ROZDZIAŁ – PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG (VAT)

- 1) W ramach PO IR, kosztem kwalifikowalnym może być tylko część podatku od towarów i usług (VAT) dotycząca tych czynności, w związku z którymi nie przysługuje prawo do obniżenia podatku należnego o podatek naliczony. W przypadku gdy w ramach projektu nabyte towary/usługi/środki trwale wykorzystywane są do wykonywania czynności, w związku z którymi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, jak i czynności, w związku z którymi takie prawo nie przysługuje, za

kwalifikowalną może zostać uznana wyłącznie ta część poniesionego przez beneficjenta podatku VAT, która jest związana z czynnościami, w stosunku do których beneficjentowi nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o podatek naliczony. W takiej sytuacji konieczne jest odrębne określenie kwot podatku naliczonego związanego z czynnościami, w stosunku do których podatnikowi nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego.

- 2) Podatek od towarów i usług VAT w całości stanowi wydatek niekwalifikowalny, w przypadku gdy nie jest możliwe wyodrębnienie całości lub części kwot, o których mowa w pkt 1, i w związku z tym podatek VAT rozliczany jest poprzez pomniejszenie kwoty podatku należnego o taką część kwoty podatku naliczonego, którą można proporcjonalnie przypisać czynnościom, w stosunku do których przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego (tzw. współczynnik sprzedaży, o którym mowa w art. 90 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług).

9 WYNAGRODZENIA

- 1) Za wydatki kwalifikowalne będą mogły być uznane wydatki poniesione na wynagrodzenia¹¹ wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne i fundusze pozaubezpieczeniowe osób zaangażowanych w realizację projektu, ponoszone ze środków własnych wnioskodawcy, wypłacane na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilno-prawnej, tj. w szczególności:
 - a) wynagrodzenie zasadnicze, premie i nagrody, w tym premie o charakterze uznaniowym, wynikające z regulaminu wynagrodzeń danej instytucji, ustalającego jednolite zasady dla wszystkich pracowników (także tych niezaangażowanych w realizację projektów współfinansowanych z PO IR);
 - b) dodatek zadaniowy lub funkcyjny za zadania lub funkcje w projekcie, pod warunkiem, że wynagrodzenie zasadnicze pracownika otrzymującego dodatek zadaniowy lub funkcyjny nie jest finansowane ze środków projektu współfinansowanego z PO IR;
 - c) dodatek funkcyjny, za funkcje kierownicze pełnione w danej instytucji;
 - d) dodatek specjalny, wynikający ze specyfiki i charakteru wykonywanych zadań;
 - e) dodatek za wieloletnią pracę/służbę;

¹¹ Pojęcie wynagrodzenia jest równoznaczne z pojęciem uposażenia.

- f) dodatek służby cywilnej oraz Służby Celnej z tytułu posiadanego stopnia służbowego;
 - g) wynagrodzenie za okres urlopu wypoczynkowego¹²;
 - h) wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie ubezpieczeń społecznych¹³;
 - i) dodatkowe wynagrodzenie roczne wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne i fundusze pozaubezpieczeniowe, kwalifikowalne proporcjonalnie do okresu, w jakim pracownik realizował zadania na rzecz projektu;
 - j) składka na:
 - ubezpieczenie emerytalne,
 - ubezpieczenie rentowe,
 - ubezpieczenie chorobowe,
 - ubezpieczenie zdrowotne,
 - ubezpieczenie wypadkowe;
 - k) składka na Fundusz Pracy;
 - l) składka na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.
- 2) Za wydatki niekwalifikowane związane z wynagrodzeniami uznane będą:
- a) wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych;
 - b) składki na PFRON;
 - c) nagrody jubileuszowe;
 - d) odprawy emerytalno-rentowe;
 - e) odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, świadczenia finansowane z ZFŚS;

¹² Proporcjonalnie do procentowego zaangażowania danego pracownika w realizację projektu w miesiącu wystąpienia urlopu wypoczynkowego, a jeżeli nie można tego określić – w miesiącu poprzedzającym miesiąc wystąpienia urlopu wypoczynkowego.

¹³ Proporcjonalnie do procentowego zaangażowania danego pracownika w realizację projektu w miesiącu wystąpienia niezdolności do pracy, a jeżeli nie można tego określić – w miesiącu poprzedzającym miesiąc wystąpienia niezdolności do pracy.

- f) ekwiwalent za urlop;
 - g) świadczenie za czas niezdolności do pracy, zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie ubezpieczeń społecznych;
 - h) zasiłki finansowane z budżetu państwa (zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek rodzinny);
 - i) zasiłki finansowane ze środków ZUS (zasiłek rehabilitacyjny, macierzyński, ojcowski, opiekuńczy, wyrównawczy);
 - j) koszty badań okresowych i wstępnych;
 - k) dopłata do okularów;
 - l) bony żywieniowe dla pracowników;
 - m) dodatki za znajomość języków, za niepalenie, inne dodatki tego typu ustalone przez pracodawcę, odszkodowanie za klauzulę zakazu konkurencyjności, inne odszkodowania, do których wypłacenia zobowiązany jest pracodawca;
 - n) koszty dodatkowych ubezpieczeń i usług zdrowotnych;
 - o) dofinansowanie do wypoczynku.
- 3) W przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą za wydatki kwalifikowalne uznaje się składki na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.
- 4) Za kwalifikowalną może zostać uznana ta część wynagrodzenia, która odpowiada procentowemu zaangażowaniu pracownika w zadania związane z realizacją PO IR, mierzonemu proporcją czasu pracy poświęconego na ww. zadania. W przypadku tych składników wynagrodzenia, które są związane z wymiarem etatu, za kwalifikowaną może zostać uznana ta część wynagrodzenia, która odpowiada procentowemu zaangażowaniu pracownika w zadania związane z realizacją PO IR.

10 ROZDZIAŁ – ROZLICZANIE EFEKTÓW PROJEKTU

- 1) Instytucja będąca stroną umowy o dofinansowanie sprawdza osiągnięcie lub zachowanie przez beneficjenta wskaźników produktu lub rezultatu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie.

- 2) W przypadku nieosiągnięcia lub niezachowania wskaźników, o których mowa w pkt 1, właściwa instytucja będąca stroną umowy o dofinansowanie ocenia czy zadeklarowany wskaźnik miał wpływ na ocenę projektu i uzyskane dofinansowania.
- 3) W przypadku gdy zadeklarowany wskaźnik miał wpływ na ocenę projektu i uzyskane dofinansowanie instytucja sprawdza, czy przy zadeklarowaniu przez beneficjenta takiej wartości jaką faktycznie osiągnął, uzyskałby dofinansowanie oraz czy osiągnięte będą cele projektu. Jeżeli mniejsza wartość wskaźnika nie umożliwiałaby uzyskania dofinansowania przez beneficjenta lub nie zostanie osiągnięty cel projektu – wymagany jest zwrot całości dofinansowania.
- 4) Nieosiągnięcie lub niezachowanie wskaźników produktu może skutkować zmniejszeniem wnioskowanego dofinansowania, proporcjonalnie do stopnia nieosiągnięcia wskaźnika produktu, pod warunkiem osiągnięcia celu projektu określonego we wniosku o dofinansowanie. Decyzję dotyczącą zmniejszenia wielkości dofinansowania podejmuje instytucja będąca stroną umowy o dofinansowanie, uwzględniając specyfikę projektu.
- 5) Nieosiągnięcie lub niezachowanie wskaźników rezultatu może skutkować proporcjonalnym zmniejszeniem wnioskowanego dofinansowania, proporcjonalnie do stopnia nieosiągnięcia wskaźnika rezultatu, pod warunkiem osiągnięcia celu projektu określonego we wniosku o dofinansowanie. Decyzję dotyczącą zmniejszenia wielkości dofinansowania podejmuje instytucja będąca stroną umowy, uwzględniając specyfikę projektu.

11 ROZDZIAŁ – WYKAZ KATEGORII WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH W RAMACH POSZCZEGÓLNYCH DZIAŁAŃ I PODDZIAŁAŃ PO IR

12. 1. PRIORYTET 2: WSPARCIE OTOCZENIA I POTENCJAŁU PRZEDSIĘBIORSTW DO PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI B+R+I

DZIAŁANIE 2.2 OTWARTE INNOWACJE – WSPIERANIE TRANSFERU TECHNOLOGII

- 1) koszty na pokrycie kosztów nabycia przez MSP wartości niematerialnych i prawnych w formie patentów, licencji, know-how oraz innych praw własności intelektualnej;
- 2) koszty na pokrycie kosztów nabycia przez MSP usług doradczych w zakresie innowacji:
 - a) technologiczne usługi doradcze,
 - b) pozostałe usługi doradcze związane z transferem technologii, w tym w szczególności

usługi prawne i prawno-patentowe;

- 3) koszty rozbudowy i utrzymania Platformy Transferu Technologii:
 - a) usługi informatyczne,
 - b) usługi w zakresie prowadzenia informacyjnego i edukacyjnego modułu Platformy Transferu Technologii,
 - c) usługi w zakresie tłumaczenia wpisów do Platformy;
- 4) koszty organizacji giełd technologicznych, warsztatów, szkoleń, seminariów, konferencji, spotkań związanych z animowaniem transakcji transferu technologii a także podnoszeniem kompetencji potencjalnych biorców / dawców technologii z zarządzania własnością intelektualną, transferem technologii;
- 5) koszty usługi związanych z transferem technologii świadczonej przez animatorów¹⁴;
- 6) koszty związane z naborem i oceną wniosków o dofinansowanie:
 - a) wynagrodzenie instytucji/ekspertów oceniających wnioski o dofinansowanie,
 - b) koszt organizacji paneli eksperckich,
 - c) usługi eksperckie w zakresie wyceny wartości niematerialnych i prawnych,
 - d) usługi eksperckie weryfikujące możliwość wdrożenia pod kątem do ochrony praw własności intelektualnej;
- 7) koszty doradztwa i ekspertyz wspierających wdrażanie projektu, w tym specjalistyczne ekspertyzy technologiczne, prawne, finansowe;
- 8) koszty kontroli dofinansowanych transakcji transferu technologii;
- 9) koszty audytu zewnętrznego oraz ewaluacji projektu;
- 10) koszty działań informacyjno-promocyjnych projektu;
- 11) koszty wynagrodzeń osób zaangażowanych bezpośrednio w realizację projektu;
- 12) koszty krajowych i zagranicznych podróży służbowych, w związku z realizacją projektu, w tym koszty transportu, zakwaterowania, wyżywienia, diet;
- 13) koszty udziału w szkoleniach specjalistycznych, konferencjach, wizytach studyjnych

¹⁴ Animatorom jest podmiot wybrany w drodze otwartego, przejrzystego i niedyskryminującego zaproszenia do składania ofert, do którego zadań należy w szczególności wykonywanie wybranych zadań związanych z zarządzaniem Platformą Transferu Technologii, wyszukiwaniem i wspomaganie powstawania transakcji kwalifikujących się do otrzymania wsparcia, w tym świadczenie bezpłatnych usług doradczych na etapie powstawania transakcji na rzecz MŚP

krajowych i zagranicznych osób zaangażowanych w realizację projektu;

- 14) zakupy inwestycyjne: środki trwałe za wyjątkiem nieruchomości, wartości niematerialne i prawne (sprzęt komputerowy, oprogramowanie);
- 15) koszty pośrednie związane z realizacją projektu.

DZIAŁANIE 2.4 WSPÓŁPRACA W RAMACH KRAJOWEGO SYSTEMU INNOWACJI

PODDZIAŁANIE 2.4.1 CENTRUM ANALIZ I PILOTAŻY NOWYCH INSTRUMENTÓW inno_LAB

I. Koszty związane z zarządzaniem projektem:

- 1) koszty wynagrodzeń osób bezpośrednio zaangażowanych w realizację projektu wraz z pozapłacowymi kosztami pracy, składkami na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne;
- 2) koszty delegacji krajowych i zagranicznych członków grupy sterującej i wspierających zarządzanie projektem (eksperti, członkowie grupy sterującej projektem, członkowie grup roboczych);
- 3) koszty delegacji krajowych i zagranicznych osób bezpośrednio zaangażowanych w realizację projektu (koszty przejazdów, zakwaterowania, diet i ubezpieczenia pracowników przebywających w delegacji za okres przebywania w delegacji);
- 4) koszty usług doradczych, eksperckich, prawnych, tłumaczeń związanych z realizacją i zarządzaniem projektem;
- 5) koszty zakupu wartości niematerialnych i prawnych (w tym licencji);
- 6) koszty działań promocyjno-informacyjnych projektu;
- 7) koszty audytu i ewaluacji (projektu oraz pilotaży);
- 8) koszty pośrednie związane z realizacją projektu;
- 9) koszty spotkań podmiotów zaangażowanych w realizację projektu.

II. Koszty związane z realizacją badań i analiz:

- 1) koszty zakupu danych, baz danych, dostępu do baz danych, publikacji;
- 2) koszt zakupu usług analityczno-badawczych, koszty zakupu usług eksperckich, koszty przeniesienia praw autorskich;

- 3) koszty związane z monitorowaniem trendów światowych, koszty udziału w szkoleniach specjalistycznych, konferencjach i wizytach studyjnych;
- 4) składki członkowskie w organizacjach międzynarodowych (np. GEM, IGL);
- 5) koszty organizacji i realizacji konkursów w zakresie badań i analiz.

III. Koszty związane z organizacją testów i pilotaży nowych instrumentów

- 1) koszty związane z uruchomieniem i realizacją testów i pilotaży nowych instrumentów, w tym wynagrodzenia ekspertów oceniających wnioski aplikacyjne;
- 2) koszty związane z projektami realizowanymi w formule przedkomercyjnych zamówień publicznych (PCP), w tym przygotowanie podmiotów publicznych do udziału w PCP i do ogłoszenia zamówienia na rozwiązanie innowacyjne (PPI), koszty usług eksperckich związanych z realizacją projektów w formule PCP;
- 3) koszty związane z udzielaniem pomocy finansowej w zakresie realizacji testów i pilotaży nowych instrumentów;
- 4) koszty kontroli u grantobiorców.

IV. Koszty związane z animacją i integracją uczestników narodowego systemu innowacji

- 1) koszty usług doradczych i szkoleniowych;
- 2) koszty organizacji szkoleń, konferencji, spotkań, warsztatów, wizyt studyjnych;
- 3) koszty organizacji konkursów dla uczestników i innych form o charakterze promocyjnym;
- 4) koszty usług informatycznych, koszty związane z zaprojektowaniem, utworzeniem, utrzymaniem i rozbudową narzędzi ICT, tj. bazy, aplikacje, portale informacyjne.

PODDZIAŁANIE 2.4.2 MONITORING KRAJOWEJ INTELIGENTNEJ SPECJALIZACJI

- 1) koszty zakupu usług badawczych, eksperckich, doradczych;
- 2) koszty organizacji i prowadzenia działań informacyjnych, edukacyjno-szkoleniowych, warsztatów, spotkań, konsultacji, wymiany dobrych praktyk, szkoleń, wykładów, konferencji, smart labs instytucji i podmiotów zaangażowanych w realizację projektu;
- 3) koszty krajowych i zagranicznych podróży służbowych osób zaangażowanych w realizację i

koordynację projektu oraz instytucji i podmiotów związanych z realizacją projektu;

- 4) koszty dotyczące udziału w szkoleniach i konferencjach specjalistycznych oraz wizytach studyjnych;
- 5) koszty zakupów inwestycyjnych związanych z realizacją projektu: środki trwałe za wyjątkiem nieruchomości, wartości niematerialne i prawne (sprzęt teleinformatyczny, sprzęt komputerowy, oprogramowanie, licencje, narzędzia wizualizacji danych, przestrzeń dyskowa, zakupy baz danych i innych źródeł informacji niezbędnych do realizacji projektu);
- 6) koszty związane z utworzeniem, utrzymaniem i opracowaniem danych na potrzeby monitorowania strategii inteligentnych specjalizacji;
- 7) koszty usług informatycznych, w tym koszty związane z zaprojektowaniem, utworzeniem i utrzymaniem interaktywnego modelu agregacji danych oraz mapy krajowych inteligentnych specjalizacji, koszt utrzymania i rozbudowy portalu KIS i portalu PIK (Portal Informacyjno-Komunikacyjny);
- 8) koszty wynagrodzeń osób związanych bezpośrednio oraz pośrednio (konsultanci regionalni, eksperci krajowi, członkowie Grup Roboczych do spraw KIS oraz Obserwatorium Gospodarczego) z realizacją poszczególnych komponentów projektu;
- 9) koszty pośrednie związane z realizacją projektu;
- 10) koszty działań informacyjno-promocyjnych projektu.

DZIAŁANIE 3.3 WSPARCIE PROMOCJI ORAZ INTERNACJONALIZACJI INNOWACYJNYCH PRZEDSIĘBIORSTW

PODDZIAŁANIE 3.3.1 POLSKIE MOSTY TECHNOLOGICZNE

- 1) koszty działań informacyjno-promocyjnych projektu, w tym networkingowe;
- 2) koszty tłumaczenia tekstów pisemnych wraz z weryfikacją oraz tłumaczenia ustne;
- 3) koszty przeprowadzenia procesu selekcji uczestników projektu oraz ocena wniosków aplikacyjnych, w tym wynagrodzenia ekspertów krajowych i zagranicznych;
- 4) koszty organizacji i przeprowadzenia obozów przygotowawczych Boot Camp i seminariów informacyjnych, w tym najem sal konferencyjnych wraz z obsługą techniczną i organizacyjną, noclegi dla uczestników, catering, materiały szkoleniowe dla uczestników warsztatów;

- 5) koszty wynagrodzenia, podróży i zakwaterowania ekspertów krajowych i zagranicznych w związku z Boot Camp i seminariami informacyjnymi;
- 6) koszty przeprowadzenia programu akceleracyjnego na rynkach docelowych, w tym: usługi konsultingowe świadczone przez lokalnych mentorów i ekspertów, usługi zagranicznych organizacji otoczenia biznesu, firm doradczych, kancelarii prawnych i innych podmiotów świadczących usługi doradcze na rzecz przedsiębiorców, w tym w zakresie poszukiwania i kojarzenia partnerów zagranicznych, uzyskanie, walidacja i obrona patentów i innych wartości niematerialnych i prawnych, podróże pracowników przedsiębiorcy uczestniczącego w programie akceleracyjnym według stawek określonych w przepisach w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju;
- 7) koszty wynagrodzenia lokalnych pracowników Biura Akceleracyjnego, wykonującego zadania na rzecz projektu, w tym koszty pozapłacowe jeśli występują (i są usankcjonowane prawem lokalnym);
- 8) koszty działań informacyjno-promocyjnych;
- 9) koszty zakupu sprzętu i usług ICT na potrzeby obsługi projektu, w tym opłaty abonamentowe;
- 10) koszty pośrednie związane z realizacją projektu.

PODDZIAŁANIE 3.3.2 PROMOCJA GOSPODARKI W OPARCIU O POLSKIE MARKI PRODUKTOWE

- 1) koszty przygotowania i realizacji branżowych oraz ogólnych programów promocji:
 - a) koszty przygotowania i obsługi stoisk wystawienniczych,
 - b) koszty wpisu do katalogu oraz opłaty rejestracyjnej,
 - c) koszty spedycji, transportu i ubezpieczenia eksponatów,
 - d) koszty działań medialnych i informacyjno-promocyjnych,
 - e) koszty organizacji seminariów, kongresów i konferencji gospodarczych,
 - f) koszty misji przyjazdowych kontrahentów i dziennikarzy zagranicznych,
 - g) koszty pokazów na targach,
 - h) koszty świadczenia usług doradczych na rzecz poszczególnych programów;

- 2) koszty przygotowania, realizacji i promocji dużych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych w kraju i za granicą:
 - a) koszty przygotowania i obsługi stoisk wystawienniczych,
 - b) koszty wpisu do katalogu oraz opłaty rejestracyjnej lub partnerskiej,
 - c) koszty spedycji, transportu i ubezpieczenia eksponatów,
 - d) koszty oprawy medialnej i promocji,
 - e) koszty organizacji seminariów, kongresów i konferencji gospodarczych,
 - f) koszty pokazów na targach,
 - g) koszty świadczenia usług doradczych na rzecz poszczególnych programów;
- 3) koszty wdrażania Marki Polskiej Gospodarki w kraju i za granicą:
 - a) koszty organizacji kampanii medialnych realizowanych w kraju i za granicą,
 - b) koszty przygotowania i dystrybucji materiałów informacyjno- promocyjnych w kraju i za granicą;
- 4) koszty koordynacji systemu promocji polskiej gospodarki, koszty organizacji spotkań zespołu ds. koordynacji systemu promocji polskiej gospodarki
- 5) koszty rozwoju Portalu Promocji Eksportu,
- 6) koszty przygotowania i prowadzenia polskiej ekspozycji narodowej na wystawach światowych EXPO, w tym:
 - a) koszty utrzymania biura Komisarza Sekcji Polskiej Wystawy,
 - b) koszty budowy lub wynajęcia i urządzenia pawilonu wystawowego lub ekspozycji,
 - c) koszty realizacji programów promocji;
- 7) koszty działań medialnych i informacyjno-promocyjnych, koszty zarządzania i bieżącego funkcjonowania pawilonu wystawowego lub ekspozycji, koszty doradztwa, przygotowania analiz, ekspertyz, strategii, badań rynkowych, ewaluacyjnych, opracowań sektorowych, marketingowych i wizerunkowych, których wyniki są niezbędne dla realizacji projektu;
- 8) koszty organizacji szkoleń, konferencji i spotkań informacyjnych instytucji i podmiotów zaangażowanych w realizację projektu;
- 9) koszty szkoleń specjalistycznych ponoszone przez beneficjenta realizującego projekt oraz

pracowników uczestniczących w projekcie;

- 10) koszty podróży służbowych osób uczestniczących w realizacji projektu;
- 11) koszty przeprowadzania procedury przetargowej, obejmujące koszty doradztwa eksperckiego przy przygotowaniu dokumentacji przetargowej;
- 12) koszty zakupów inwestycyjnych: środki trwałe, wartości niematerialne i prawne (sprzęt komputerowy, oprogramowanie);
- 13) koszty wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami pracy, w tym składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne osób zaangażowanych bezpośrednio w realizację projektu;
- 14) koszty pośrednie związane z realizacją projektu.

DZIAŁANIE 4.1. BADANIA NAUKOWE I PRACE ROZWOJOWE

- 1) koszty dzierżawy, wieczystego użytkowania gruntów, koszty amortyzacji budynków – do 10 % kosztów kwalifikowalnych projektu;
- 2) koszty wynajmu powierzchni laboratoryjnej;
- 3) koszty aparatury naukowo-badawczej:
 - a) odpisy amortyzacyjne;
 - b) koszty ponoszone w wyniku odpłatnego korzystania z aparatury (leasing, wynajem);
- 4) koszty wartości niematerialnych i prawnych:
 - a) odpisy amortyzacyjne;
 - b) koszty ponoszone w wyniku odpłatnego korzystania z wartości niematerialnych i prawnych (np. opłaty licencyjne).

Patenty, licencje, know-how, nieopatentowana wiedza techniczna, ekspertyzy, analizy i raporty badawcze itp. (wartości niematerialne i prawne), których odpisy amortyzacyjne lub koszty korzystania są rozliczane w projekcie, mogą zostać nabyte wyłącznie od uczelni publicznej, państwowego instytutu badawczego, instytutu PAN lub innej jednostki naukowej będącej organizacją prowadzącą badania i upowszechniającą wiedzę, o której mowa w art. 2 pkt 83 rozporządzenia Komisji nr 651/2014, która podlega ocenie jakości działalności naukowej lub

badawczo-rozwojowej jednostek naukowych, o której mowa w art. 41 ust. 1 pkt 1 i art. 42 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2014 r. poz. 1620, z późn. zm.), i otrzymała co najmniej ocenę B. Rozliczanie w projekcie odpisów amortyzacyjnych lub kosztów korzystania z patentów, licencji, know-how, nieopatentowanej wiedzy technicznej, ekspertyz, analiz i raportów badawczych itp. (wartości niematerialnych i prawnych) nabytych od innych podmiotów możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu pisemnej zgody instytucji będącej stroną umowy o dofinansowanie¹⁵.

- 5) koszty zakupu sprzętu laboratoryjnego (zakupy niespełniające wymogu środka trwałego zgodnie z ustawą o rachunkowości);
- 6) koszty utrzymania linii technologicznych, instalacji doświadczalnych;
- 7) koszty zakupu materiałów (surowców, półproduktów, odczynników);
- 8) koszty zakupu elementów służących do budowy i na stałe zainstalowanych w prototypie, instalacji pilotażowej lub demonstracyjnej;
- 9) koszty działań promocyjnych projektu - do 1% kosztów kwalifikowanych projektu;
- 10) koszty audytu zewnętrznego, jeżeli rozpoczął się on po zrealizowaniu 50% planowych wydatków związanych z projektem, ale nie później niż przed zrealizowaniem 80% planowanych wydatków związanych z realizacją projektu, gdy wartość dofinansowania projektu przekracza 3 mln zł;
- 11) koszty wynagrodzeń osób zatrudnionych przy prowadzeniu badań przemysłowych lub prac rozwojowych (pracowników badawczych, pracowników technicznych oraz pozostałych pracowników pomocniczych) oraz brokerów technologii w zakresie w jakim wykonują oni czynności związane bezpośrednio z realizacją projektu;
- 12) koszty podwykonawstwa części prac merytorycznych projektu zlecane wyłącznie uczelni publicznej, państwowemu instytutowi badawczemu, instytutowi PAN lub innej jednostce naukowej będącej organizacją prowadzącą badania i upowszechniającą wiedzę, o której mowa w art. 2 pkt 83 rozporządzenia Komisji nr 651/2014, która podlega ocenie jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych, o której mowa w art. 41 ust. 1 pkt 1 i art. 42 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki i otrzymała co najmniej ocenę B.

¹⁵ Wskazane powyżej ograniczenia podmiotowe nie dotyczą zakupów licencji na systemy/oprogramowanie powszechnie dostępnych w sprzedaży, które nie są tworzone na indywidualne potrzeby beneficjenta (system/oprogramowanie dedykowane).

Zlecenie wykonania części merytorycznej projektu (podwykonawstwo) innym podmiotom możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu pisemnej zgody instytucji będącej stroną umowy o dofinansowanie¹⁶.

13) koszty pośrednie związane z realizacją projektu.

DZIAŁANIE 4.2 ROZWÓJ NOWOCZESNEJ INFRASTRUKTURY BADAWCZEJ SEKTORA NAUKI

- 1) koszty zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej zaliczanej do środków trwałych, koszty modernizacji posiadanej aparatury naukowo-badawczej, urządzeń i innych składników wyposażenia laboratoriów oraz koszty transportu, instalacji i uruchomienia środków trwałych wraz ze specjalistycznym instruktążem w ich obsłudze;
- 2) koszty zakupu lub wytworzenia wartości niematerialnych i prawnych, obejmujące wydatki na oprogramowanie i licencje na oprogramowanie;
- 3) koszty rat kapitałowych z tytułu leasingu nowych środków trwałych (urządzeń i aparatów) do wysokości wartości równej wartości zakupu nowych środków trwałych przez finansującego, pod warunkiem, że umowa leasingu prowadzi do przeniesienia własności tych środków na beneficjenta (leasing finansowy);
- 4) koszty zakupu nieruchomości oraz robót i materiałów budowlanych;
- 5) koszty zakupu wyposażenia i materiałów, służących procesowi realizacji inwestycji;
- 6) koszty uzyskania certyfikatu istotnego z punktu widzenia podniesienia konkurencyjności laboratorium badawczego;
- 7) koszty działań informacyjno-promocyjnych do 1% kosztów kwalifikowalnych projektu;
- 10) koszt audytu zewnętrznego, jeżeli rozpoczął się on po zrealizowaniu 50% planowych wydatków związanych z projektem, ale nie później niż przed zrealizowaniem 80% planowanych wydatków związanych z realizacją projektu;
- 11) koszty pośrednie związane z realizacją projektu.

¹⁶ Powyższe ograniczenia podmiotowe nie mają zastosowania do umów o dzieło zawieranych z osobami fizycznymi nieprowadzącymi działalności gospodarczej.

DZIAŁANIE 4.3 MIĘDZYNARODOWE AGENDY BADAWCZE

W ramach projektu pozakonkursowego kwalifikowalne są wydatki na dofinansowanie projektów realizowanych przez ostatecznych odbiorców (grantobiorców) wyłonionych w procedurze konkursowej.

Pozostałe wydatki ponoszone przez beneficjenta projektu pozakonkursowego ponoszone są ze środków pomocy technicznej na zasadach określonych w Wytocznych w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014-2020.

DZIAŁANIE 4.4 ZWIĘKSZENIE POTENCJAŁU KADROWEGO SEKTORA B+R

W ramach projektu pozakonkursowego kwalifikowalne są wydatki na dofinansowanie projektów realizowanych przez ostatecznych odbiorców (grantobiorców) wyłonionych w procedurze konkursowej.

Pozostałe wydatki ponoszone przez beneficjenta projektu pozakonkursowego ponoszone są ze środków Pomocy technicznej na zasadach określonych w Wytocznych w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014-2020.

Załącznik Nr 1: Podstawa prawna do udzielania pomocy publicznej w PO IR

Działanie	Programy pomocy publicznej
Oś priorytetowa I	
Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa	
1.1. Projekty B+R przedsiębiorstw	Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.
1.2 Sektorowe programy B+R	Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.
1.3 Prace B+R finansowane z udziałem funduszy kapitałowych	Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.
Oś priorytetowa II	
Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I	
2.1 Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 3 czerwca w sprawie udzielania pomocy finansowej na inwestycje typu centra badawczo-rozwojowe przedsiębiorców w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, 2014-2020. (Dz. U. poz 787).
2.2 Otwarte innowacje – wspieranie transferu technologii	W odniesieniu do beneficjenta projektu pozakonkursowego: nie dotyczy. W odniesieniu do ostatecznych odbiorców (podmiotów objętych zasadami pomocy publicznej – jeśli dotyczy): dofinansowanie stanowi pomoc publiczną przyznawaną na warunkach określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki.

2.3.1 Proinnowacyjne usługi IOB na MŚP	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 10 lipca 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (Dz. U. poz. 1027).
2.3.2 Bony na innowacje dla MŚP	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 10 lipca 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (Dz. U. poz. 1027).
2.3.3 Umiejscowienie Krajowych Klasterów Kluczowych	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 10 lipca 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (Dz. U. poz. 1027).
2.3.4 Ochrona własności przemysłowej	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 10 lipca 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (Dz. U. poz. 1027).
2.4.1 Centrum analiz i pilotaży nowych instrumentów- inno_LAB	W odniesieniu do beneficjenta projektu pozakonkursowego: nie dotyczy. W odniesieniu do ostatecznych odbiorców (podmiotów objętych zasadami pomocy publicznej – jeśli dotyczy): udzielane dofinansowanie stanowi pomoc publiczną przyznawaną zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 10 lipca 2015r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (Dz. U. poz. 1027).

Oś priorytetowa III	
Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach	
3.1.1 Inwestycje w innowacyjne start-upy - Starter	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 10 lipca 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (Dz. U. poz. 1027).
3.1.2 Inwestycje grupowe aniołów Biznesu w MŚP - BizNest	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 10 lipca 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (Dz. U. poz. 1027).
3.1.3 Fundusz Pożyczkowy Innowacji	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 10 lipca 2015r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (Dz. U. poz. 1027).
3.1.5 Wsparcie MŚP w dostępie do rynku kapitałowego – 4 Stock	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 10 lipca 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (Dz. U. poz. 1027).
3.2.1 Badania na rynek	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 10 lipca 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (Dz. U. poz. 1027).
3.2.2 Kredyt na innowacje	Ustawa z dnia. 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. z 2014 r. poz. 226).

technologiczne	
3.2.3 Fundusz gwarancyjny wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw	Zasady przyznawania pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> określają rozporządzenia Ministra Finansów.
3.3.1 Polskie Mosty Technologiczne	<p>W odniesieniu do beneficjenta projektu pozakonkursowego: nie dotyczy.</p> <p>W odniesieniu do ostatecznych odbiorców (podmiotów objętych zasadami pomocy publicznej – jeśli dotyczy): udzielane dofinansowanie stanowi pomoc publiczną przyznawaną zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 10 lipca 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (Dz. U. poz. 1027).</p>
3.3.4 Wsparcie MŚP w promocji marek produktowych – Go to Brand	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 10 lipca 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 . (Dz. U. poz. 1027).
Oś priorytetowa IV	
Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego	
4.1.1 Strategiczne programy badawcze dla gospodarki	Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.
4.1.2 Regionalne agendy naukowo-badawcze	Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> za pośrednictwem Narodowego

	Centrum Badań i Rozwoju.
4.1.4 Projekty aplikacyjne	Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.
4.2 Rozwój nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora nauki	<i>Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</i>
4.3 Międzynarodowe Agendy Badawcze	<p>W odniesieniu do beneficjenta projektu pozakonkursowego: nie dotyczy.</p> <p>W odniesieniu do ostatecznych odbiorców (podmiotów objętych zasadami pomocy publicznej – jeśli dotyczy): udzielane dofinansowanie może stanowić pomoc publiczną przyznawaną zgodnie z:</p> <p>Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu lub</p> <p>Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i>).</p>
4.4 Zwiększanie potencjału kadrowego sektora	<p>W odniesieniu do beneficjenta projektu pozakonkursowego: nie dotyczy.</p> <p>W odniesieniu do ostatecznych odbiorców (podmiotów objętych zasadami pomocy publicznej – jeśli dotyczy): udzielane dofinansowanie może stanowić pomoc publiczną przyznawaną zgodnie z:</p> <p>Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu lub</p>

	Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis).
--	--

Załącznik Nr 2: Rozliczanie wydatków za pomocą stawki ryczałtowej w ramach uproszczonych metod rozliczania wydatków w Programie Operacyjnym Inteligentny Rozwój, 2014-2020.

1. Wytyczne stanowią, że do współfinansowania można kwalifikować beneficjentom I i IV osi priorytetowej PO IR koszty pośrednie, zadeklarowane ryczałtowo.
2. W Wytycznych uwzględniono informacje odnoszące się do sposobu rozliczania/monitorowania kosztów pośrednich według niniejszej metodologii.
3. Opracowując metodologię, Instytucja Zarządzająca opiera się na doświadczeniach z realizacji Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Opis rozwiązania systemowego

1. O możliwości zastosowania uproszczonej metody rozliczania kosztów za pomocą stawki ryczałtowej stanowią warunki konkursu. Decyzja dotycząca stosowania uproszczonej metody rozliczania kosztów za pomocą stawki ryczałtowej jest dobrowolna i pozostaje w gestii beneficjenta, jednakże w ramach jednego projektu nie jest możliwe rozliczanie części tych samych kosztów pośrednich ryczałtowo, a pozostałej części tych kosztów na podstawie rzeczywiście poniesionych kosztów.
2. Wskaźniki przyjęte dla poszczególnych osi priorytetowych PO IR będą stanowić maksymalny limit dla określenia poziomu ryczałtu przy rozliczaniu kosztów pośrednich w ramach projektu.
3. Podpisanie umowy o dofinansowanie może zostać poprzedzone analizą kosztów pośrednich beneficjenta przedstawionych w dokumentacji aplikacyjnej i na tej podstawie określony zostanie realny wskaźnik kosztów pośrednich w danym projekcie.
4. Wyliczony limit kosztów pośrednich wskazuje się w umowie o dofinansowanie poszczególnych projektów, co stanowi jednocześnie podstawę do rozliczania kosztów pośrednich we wnioskach o płatność.
5. Koszty pośrednie będą rozliczane proporcjonalnie w poszczególnych wnioskach o płatność, w celu monitorowania zachowania przyjętego wskaźnika kosztów pośrednich w projekcie przez cały okres realizacji projektu.
6. Beneficjenci nie przedstawiają dowodów księgowych lub równoważnych dokumentów księgowych i nie są zobowiązani do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji w systemach księgowych dla wydatków dotyczących kosztów pośrednich. W praktyce oznacza to, iż nie

podlegają one kontroli w ramach PO IR. Kontroli podlegać będzie jedynie sprawdzenie, czy udział kosztów pośrednich w całości wydatków zadeklarowanych z danego projektu nie przekracza dopuszczalnych limitów określonych zgodnie z metodologią.

Szczegółowy opis metodologii:

1. Rodzaj kosztów pośrednich, które mogą być rozliczane uproszczoną metodą (ryczałtowo)

- ✓ Koszty wynajmu lub utrzymania budynków, w tym: koszty wynajmu, czynszu lub amortyzacji budynków, koszty mediów, koszty sprzątnia i ochrony pomieszczeń, koszty adaptacji pomieszczeń, koszty ubezpieczeń majątkowych, koszty utylizacji odpadów, koszty okresowej konserwacji i przeglądu urządzeń;
- ✓ Koszty administracyjne, w tym: opłaty za media, opłaty skarbowe, opłaty pocztowe, opłaty notarialne, usługi bankowe, zakup materiałów biurowych;
- ✓ Koszty wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami pracy personelu zarządzającego oraz personelu wsparcia;
- ✓ Inne niż koszty wynagrodzeń koszty związane z zatrudnionym personelem tj. delegacje.

2. Prawo zamówień publicznych

W każdym przypadku, gdy udzielane zamówienia w ramach projektów podlegają stosowaniu ustawy Prawo zamówień publicznych, beneficjenci zachowują pełną kontrolę oraz odpowiedzialność za zarządzanie projektem i jego merytoryczną realizację.

3. Outsourcing

W projektach uwzględniających usługi na zasadach outsourcingu (podwykonawstwo) wartość outsourcingu (podwykonawstwa) zostanie wyodrębniona z kosztów bezpośrednich, będących podstawą naliczania stawki ryczałtowej kosztów pośrednich.

4. Cross-financing

W projektach uwzględniających cross-financing wartość cross-financingu zostanie wyodrębniona z kosztów bezpośrednich będących podstawą naliczania stawki ryczałtowej kosztów pośrednich.

5. Założenia przyjęte do opracowania metodologii

Do wyliczenia maksymalnego udziału kosztów pośrednich w wydatkach kwalifikowalnych użyto metodologii zatwierdzonej przez Komisję Europejską dla Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Dane do analizy przedstawionej Komisji Europejskiej pochodziły z umów zawartych w ramach I i II osi PO IG.

6. Proponowane wskaźniki dla poszczególnych osi priorytetowych PO IR

Na podstawie przyjętych założeń oraz doświadczeń z PO IG, oszacowano w ramach PO IR wskaźniki udziału kosztów pośrednich w kosztach bezpośrednich dla poszczególnych działań, obliczając średnią arytmetyczną dla wszystkich projektów realizowanych w ramach danego działania PO IG i odpowiednio przyjęto:

- dla projektów badawczych realizowanych w ramach I i IV osi POIR stawkę ryczałtową w wysokości 17% (z wyłączeniem kosztów outsourcingu/podwykonawstwa oraz kosztów cross-finansingu);
- dla projektów inwestycyjnych realizowanych w ramach Działania 4.2 POIR stawkę ryczałtową w wysokości 8% (z wyłączeniem kosztów cross-finansingu).

7. Korzyści wynikające z wprowadzenia uproszczonej metody rozliczania kosztów.

- 1) Usprawnienie zarządzania projektem - beneficjent nie będzie zobowiązany prowadzić i przygotowywać różnych skomplikowanych metodologii podziału kosztów szczególnie w przypadku realizacji kilku projektów unijnych, natomiast będzie mógł skoncentrować zasoby ludzkie i finansowe na merytorycznej części projektu.
- 2) Usprawnienie dla IW, IP w trakcie weryfikacji wniosku o płatność - rozwiązanie to przyspieszy realizację płatności co ma wpływ na utrzymanie płynności finansowej projektów.